



# ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій,  
учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю**

## Р І Ш Е Н Н Я

*від 19 вересня 2018 року*

**Про проект Закону України  
про внесення змін до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України  
"Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"  
(щодо встановлення статусу учасників бойових дій)  
(реєстр. № 8395 від 23.05.2018)**

Розглянувши проект Закону України про внесення змін до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо встановлення статусу учасників бойових дій (реєстр. № 8395 від 23.05.2018), поданий народними депутатами України Антонищак А.Ф., Мусієм О.С., Богомолець О.В., Матківським Б.М. та Рибчинським Є.Ю., Комітет зазначає наступне.

Відповідно до Пояснювальної записки метою даного законопроекту є відновлення соціальної справедливості щодо медиків-добровольців та працівників закладів охорони здоров'я, які добровільно захищали та захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення (далі – участь в АТО), у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення (далі – участь у Заходах).

З цією метою пропонується внести зміни до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон № 3551) та надати право на встановлення **статусу учасника бойових дій** працівникам системи охорони здоров'я та немедичним працівникам, залученим до надання медичної допомоги, які брали участь в АТО та в Заходах.

Наразі пунктом 19 частини першої статті 6 Закону № 3551 передбачено надання статусу учасника бойових дій військовослужбовцям (резервістам, військовозобов'язаним) Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які брали участь в АТО та в Заходах.

Водночас пунктом 13 статті 9 Закону № 3551 визначено, що працівники підприємств, установ, організацій, які брали участь у забезпеченні проведення АТО та забезпеченні здійснення Заходів, вважаються **учасниками війни**.

Необхідно зазначити, що пунктом 19 частини першої статті 6 Закону № 3551 (в редакції Закону України № 1547 від 01.07.2014) було передбачено надання статусу учасника бойових дій, крім військовослужбовців, також працівникам Збройних Сил України, Національної гвардії України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які брали безпосередню участь в АТО, та працівникам підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в АТО. Із набранням чинності Закону України № 291 (22.06.2015) працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення АТО, віднесені до категорії учасників війни, а із набранням чинності Закону України № 2443 (25.07.2018) із пункту 19 частини першої статті 6 Закону № 3551 вилучено також працівників Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

Відтак на сьогоднішній день діюча редакція пункту 19 частини першої статті 6 Закону № 3551 не передбачає визнання учасниками бойових дій жодної категорії працівників. Натомість, вони, відповідно до пункту 13 статті 9 Закону, вважаються учасниками війни.

Служба безпеки України, Адміністрація державної спеціальної служби транспорту, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини пропозицій та зауважень до законопроекту не мають.

Адміністрація Державної прикордонної служби України підтримує прийняття законопроекту.

Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, Міністерство оборони України, Генеральний штаб Збройних Сил України, Головне управління Національної гвардії України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство охорони здоров'я України, Антитерористичний центр при Службі безпеки України не підтримують законопроект та зазначають, зокрема, таке:

1) питання встановлення статусу учасника бойових дій врегульовано Законом № 3551 та не потребує додаткового врегулювання:

- учасниками бойових дій вважаються особи, які брали участь у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини у складі військових підрозділів, з'єднань, об'єднань всіх видів і родів військ Збройних Сил діючої армії (флоту), у партизанських загонах і підпіллі та інших формуваннях як у воєнний, так і у мирний час;

- статус учасника бойових дій надається особам, на яких розповсюджуються законодавчо встановлені обмеження, заборони та обов'язки, передбачені статутами Збройних Сил України, Кримінальним кодексом України та іншими актами законодавства, що встановлюють відповідальність за неналежне виконання своїх службових обов'язків (непокора, невиконання наказу, дезертирство). Тому поєднання в одному пункті Закону різних за своїм правовим статусом категорій громадян (військовослужбовців та цивільних осіб) потребує додаткового обґрунтування;

2) запропонований термін «немедичні працівники, які залучені до надання медичної допомоги» законодавством України не визначено, що може призвести до юридичної невизначеності в правозастосовній практиці;

3) законопроект не відповідає положенням статті 33 Закону України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я» у частині щодо залучення немедичних працівників до надання медичної допомоги, якою визначено, що медична допомога надається відповідно до медичних показань професійно підготовленими медичними працівниками.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України надає узагальнюючий висновок, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу з подальшим урахуванням висловлених зауважень та пропозицій, зокрема, таких:

1) чинна редакція пункту 19 статті 6 Закону не передбачає поширення статусу учасників бойових дій на цивільних осіб. З іншого боку, положення пункту 19 статті 6 Закону (в редакції законопроекту), щодо визнання учасниками бойових дій працівників системи охорони здоров'я та немедичних працівників, залучених до надання медичної допомоги, які брали участь в АТО та в Заходах, можуть утворювати колізію з пунктом 13 статті 9 Закону, де учасниками війни визнаються працівники підприємств, установ, організацій, які брали участь в АТО та в Заходах. Тому мають бути визначені критерії та умови, які дозволять розрізняти категорії осіб, яким має надаватись статус «учасника бойових дій» або «учасника війни»;

2) запропонований законопроектом порядок надання статусу учасника бойових дій працівникам системи охорони здоров'я та немедичним працівникам, залученим до надання медичної допомоги в зоні АТО/ООС, має бути поширений на працівників інших підприємств, установ і організацій, які брали безпосередню участь у забезпеченні здійснення Заходів.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету ухвалив рішення, що законопроект має вплив на показники бюджету (починаючи з 2019 року, зменшуючи надходження та збільшуючи витрати державного та місцевих бюджетів) і у разі прийняття відповідних законів до 15 липня 2018 року вони

мають вводитися в дію не раніше 1 січня 2019 року, а після 15 липня 2018 року— не раніше 1 січня 2020 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

З урахуванням проведеного обговорення, Комітет **вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (щодо встановлення статусу учасників бойових дій) (реєстр. № 8395 від 23.05.2018 року), поданий народними депутатами України Антонищак А.Ф., Мусієм О.С., Богомолець О.В., Матківським Б.М. та Рибчинським Є.Ю., повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Запропонувати авторам законопроекту долучитися до опрацювання законопроекту, над яким на даний час працює Міністерство соціальної політики України, метою якого є комплексне врегулювання проблемних питань ветеранів, у тому числі їхнього правового статусу.

3. Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити голову Комітету Третьякова О.Ю.

**Голова Комітету**

**О. ТРЕТЬЯКОВ**